

HODGKİN LENFOMA ABVD TEDAVİSİ HASTA BİLGİLENDİRME

Muayeneniz ve tetkikleriniz neticesinde Hodgkin lenfoma adı verilen lenf bezlerini tutan bir hastalığa sahip olduğunuz anlaşılmıştır. Hastalığınızı düzeltebilmek için bir kemoterapi protokolü almanız gerekmektedir. Bilimsel yayınlar dikkate alınarak bölümümüz doktorlarının ortak görüşü ile en uygun protokolün **ABVD** adlı kemoterapi protokolü olduğu kararlaştırılmıştır. Aşağıda bu kemoterapi protokolünün uygulama şeması ve tedavi sırasında oluşabilecek yan etkilerle bu yan etkileri önlemek veya azaltmak için alınabilecek tedbirler ve tedaviler açıklanmıştır.

Kullanılışları

- ABVD, tümör hücrelerini yok etmesi amacıyla Hodgkin Lenfoma hastasına verilen bir ilaç tedavisidir.

Tedavi Planı

- Tedavi planınız, birkaç (8'e kadar) kemoterapi küründen oluşur. Her bir kür 4 hafta (= 28 gün) sürer. Her bir kür için, iki haftada bir iki ayrı tedaviniz olacak (1. gün ve 15. gün). Her bir tedavi, damardan verilen 4 kemoterapi ilacını içerir, ikinci tedaviden iki hafta sonra (29. gün) bir sonraki küre başlayacaksınız.

- Damardan uygulanan ilaç tedavisi yaklaşık 3-4 saat sürer. Bununla birlikte, her bir tedavinin birinci gününde tedavi merkezinde doktor randevunuz veya kan testinize göre geçireceğiniz zamanı planlamalısınız.

İlaçlar

- Dört Kemoterapi ilacı (Doksorubisin, Bleomisin, Vinblastin, Dakarbazin), her bir kürün 1. ve 15. gününde, kol damarından verilir.

- Bulantı ve kusmayı önleyici haplar alacaksınız. Size bulantı önleyici ilaçlar reçete edilecektir.

- Tedaviniz süresince, doktorunuz beyaz kan hücresi sayısını düzeltmek için filgrastim veya lenograstrim (G-CSF olarak da bilinir, granulosit kolon simulasyon faktörü Neupogen® veya Granocyte®) isimli bir ilaca ihtiyacınız olduğuna karar verebilir. Eğer gerekli ise, bu ilaçlar kemoterapiye başladıktan birkaç gün sonra (ne zaman başlanacağını doktorunuz belirleyecek) günlük, 3-5 defa derinizin altında enjekte edilerek verilir. Hemşireniz size ya da aile üyelerinden birine deri altı enjeksiyonun nasıl yapıldığını öğretecektir.

- Kan testi her kürün 1. ve 15. gününde yapılır. Kemoterapi dozu sizin kan testinize ve /veya diğer yan etkilere göre değiştirilebilir.

- Eğer gerekli ise, son kemoterapi küründen birkaç hafta sonra radyasyon tedavisine başlıyorsunuz.

ÖNERİLER

- 1. ve 15. günlerdeki damardan uygulanan tedavi öncesi almak için bulantı önleyici ilaçlarınızı getirin. Ayrıca bulantı önleyici ilaçlara, kemoterapiden sonra evde de ihtiyacınız olacaktır. Bulantıyı önlemek, bulantı ortaya çıktıktan sonra tedavi etmekten daha kolaydır. Böylece önerileri dikkatlice takip ediniz.
- Herhangi bir enfeksiyon belirtisi varsa, özellikle ateşiniz 38 °C nin üzerine çıktığında hemen doktorunuzu arayın (gündüz ya da gece) veya hastaneye müracaat edin.
- Yeni bir ilaç almadan doktorunuzla görüşünüz. Barbitüratlar, siprofloksasin ve digoksin benzeri ilaçlar; fenitoin, metronidazol, ketokonazol ve levodopa gibi çoğu ilaç ABVD ile karşılıklı etkileşimde olabilir.
- Diğer doktorlara ya da dişçilere tedavi olmadan önce ABVD kemoterapisi ile tedavi edildiğinizi söyleyin.
- Sizin veya eşinizin hamile olmasına karşılık etkili doğum kontrol yöntemleri kullanınız. Çocuğunuzu emzirmeyiniz.

CİDDİ YAN ETKİLER

Her ilaç tedavisinde beklenen ve beklenmeyen yan etkiler ortaya çıkabilir. Tedavi planınızdaki ilaçların yaygın tepkileri ile direkt ilgili olan etkilerin bazıları aşağıda listelenmiştir.

Enfeksiyon:

Enfeksiyonlara karşı koyan beyaz kan hücrelerinin miktarı tedaviden dolayı düşecektir. Kan sayınızın bir sonraki kürün ilk gününde normale dönmesi beklenir. Eğer beyaz kan hücresi sayınız çok düşük olursa çok ciddi enfeksiyonlara maruz kalabilirsiniz. ABVD ile hayati tehlike doğurabilecek veya ciddi bir enfeksiyon olma şansı aşağı yukarı %2'dir. Ateşiniz 38 °C'nin üzerine çıkarsa doktorunuzu arayın (24 saat) ya da derhal en yakın hastanenin acil bölümüne müracaat edin ve doktora kemoterapi aldığınızı söyleyin.

Alerjik Reaksiyonlar:

Bleomisin, tedavinizin ilk birkaç saatinde alerjik reaksiyona neden olabilir. Nefes darlığı, kesik nefes alma, hırıltı, bütün vücutta isilik ya da yüzdeki şişkinlikleri derhal doktora bildiriniz.

Akciğer Problemleri:

Herhangi nefes darlığı, nefes alma güçlüğüne ya da öksürüğü mümkün olduğu kadar çabuk doktorunuza söyleyiniz.

Kanama Problemi:

Eğer idrarınızda kan varsa, dışkıınız siyah katran gibi olursa ya da derinizde iğne başı büyüklüğünde kırmızı benekler oluşursa bunları hemen doktorunuza bildiriniz.

Doku yaralanması:

Doksorubisin, vinblastin ve dakarbazin verilirken damar dışına kaçarlarsa doku yaralanmasına

neden olabilirler. Yanma, acı ya da ağrı hissi olursa kemoterapi hemşirenize derhal bildiriniz. Bu ilaçlarda tedavi yaklaşımı farklı olduğundan sıcak veya soğuk herhangi bir uygulama yapmadan önce mutlaka doktorunuzla görüşün.

Erken Menopoz:

Eğer halen adet dönemi devam eden bir bayansanız; ABVD yumurtalıkların çalışmasını durdurabilir ve bu da menapozal belirtilere (ateş basması), infertiliteye (kısırlık) neden olabilir. Adetleriniz durabilir. Özellikle 40 yaş ve üzerindeyseniz bu kalıcı olabilir.

Kalp Yetmezliği:

Nadiren, doksorubisin kalbin pompalama gücünde yetmezliğe neden olabilir, bu da nefes darlığı, yorgunluk ve bacaklarda şişmeye yol açabilir. Kalp yetmezliği oranı %2 den daha azdır. Nefes darlığı, göğüs ağrısı, ya da hızlı veya düzensiz kalp atışlarını derhal doktorunuza bildiriniz.

Akciğer sorunu ve Oksijen ihtiyacı:

Bleomisin ile akciğer problemi riskleri artabilir. Akciğer problemleri tedaviden aylar ya da yıllar sonra ortaya çıkabilir. Oksijen sadece bir ameliyathanede kısaca verilmelidir.

Sigara İçilmesi:

Sigara içilmesi kemoterapinin etkinliğini azaltacağı gibi bleomisinin akciğerle ilgili problemleri riskini artıracaktır.

OLUŞABİLECEK YAN ETKİLER VE ÇÖZÜM YOLLARI

Yan Etki Bulantı Kusma: Bu tedavi ile bulantı ve kusma ortaya çıkabilir. Sizin enfeksiyon zamanında bulantıyı önleyici ilaçlar almanız gerekecektir.	Tedavi Size tedavinizden öncesinde ve sonrasında evde kullanmanız için bulantı önleyici ilaçlar reçete edilecektir. -Bulantıyı önlemek onu ilk ortaya çıktığında tedavi etmekten daha kolaydır. Öneriler dikkatlice uygulayınız.
Ateş ve üşütme Bleomisinle tedaviden birkaç saat sonra ortaya çıkar, 48 saati aşmadan sonra ermelidir.	Her 3-4 saatte bir asetominofen (ör:parol, vermidon) alınız.
Saç Dökülmesi Saçınız tedavi başladıktan 2-4 hafta sonrasında dökülecektir. Kafa deriniz hassaslaşacaktır. Vücudunuzdaki ve yüzünüzdeki kılları kaybedebilirsiniz. Saçınız tedaviniz bittikten sonra, ve bazen tedavi aralarında tekrar çıkacaktır. Yeni çıkan saçın rengi ve yapısı farklı olabilir.	-Başınızı tıraş etmek daha rahatlatıcı olabilir. -Saç spreyinden, beyazlatıcıdan perma ve boyadan kaçın -Kaşıntıyı azaltmak için mineral yağ uygulayın -Eğer kaş ve kirpiklerinizi kaybederseniz kum ve toz tanelerine karşı geniş kenarlı şapka ve gözlüklerle gözlerinizi koruyun -Saçlarınız dökülmeye başlamadan önce kısa kestirmeyi düşünün -Hemşirenize peruk ve baş örtüsü konusunu danışın
Ağız içi yaraları Tedaviden birkaç gün sonra ağız içi yaraları oluşabilir. Ağız içi yaraları dilde, dişetinde, yanak mukozasında ya da boğazda oluşabilir. Ağız yaraları ya da kanayan diş etleri bir enfeksiyona zemin hazırlayabilir	-Dişlerinizi yemekten sonra ve yatmadan önce çok yumuşak bir fırçayla nazikçe fırçalayın -Dişleriniz kanarsa fırça yerine gazlı bez kullanın. Diş macunu yerine kabartma tozu kullanın. -Kabartma tozu (bikarbonat) ile çalkalamayı deneyin. (Bir fincan ılık suyun içine ¼ çay kaşığı kabartma tozu ile) ve günde birkaç kez çalkalayın. -Doktorunuza ağızınızdaki yarayı anlatın çünkü ağız ağrıları çok şiddetli ise kemoterapi dozunun düşürülmesi gerekebilir.
Yorgunluk Özellikle yorgunluk, tedavinizden sonraki ilk haftada çok yaygındır. Tedavi kürü	-Enerji seviyeniz tedavi tamamlandıktan sonra düzelecektir.

sayısı arttıkça yorgunluk daha da artabilir.	
<p>Kanama</p> <p>Plateletlerin sayısı tedaviden sonraki 5-10 günde azalabilir. Normale döneceklerdir.</p> <p>Plateletler kendinizi yaraladığınızda kanınız pıhtılaşmasına yardımcı olurlar. Normalden daha kolay yaralanabilir ya da kanayabilirsiniz</p>	<p>Kanama problemlerini önlemek için kendinizi yaralamamaya, kesmemeye ve yakmamaya çalışın</p> <p>-Burnunuzun nazikçe temizleyin; Burnunuzu karıştırmayın</p> <p>-Kabız olmamaya dikkat edin.</p> <p>-Hafif ağrılar için asetaminofen (ör: parol, vermidon) kullanın. Aspirin ya da, ibuprofen gibi ağrı kesicileri almayın (bunlar kanama eğilimini arttırabilir).</p>
Vinblastin nedeniyle şiddetli kabızlık ya da mide krampları oluşabilir.	Şiddetli kabızlık çekerseniz en kısa zamanda doktorunuza görün
İğnenin batırıldığı yerde enjeksiyon bölgesi ağrısı ya da hassasiyet oluşabilir ve bu, kola kadar yayılabilir.	Bölgeye günde birkaç kez 15-20 dakika serin soğuk yada ılık kompres yapın veya bölgeyi soğuk veya ılık su ile ıslatın.
Tedavinizden 1-2 gün sonra idrarınız pembe ya da kırmızımsı olabilir.	Doksorubisinin kırmızı olmasından dolayı idrarınız da kırmızı olur. Önemi yoktur
Elleriniz dirsekleriniz ve dizleriniz gibi bazı bölgelerin rengi koyulaşabilir. Kaşındığınız veya yaralandığınız yerde koyu izler kalacaktır. Özellikle avuç içiniz ve parmaklarındaki deriler inceler.	Bu, bleomisin ve doksorubisinle tedavi durdurulunca yavaşça normale dönecektir. Çizilmelerden kaçının, setirizin (ör:Allerset tablet) gibi bir antihistaminik alın antihistaminikler çoğu uykuya neden olur.
Vinblastine nedeniyle parmaklarınızda ya da uçlarında hissizlik ya da sızı oluşabilir	Hissizlik artarsa bir sonraki ziyaretinizde doktorunuza bildirin
Eller dizler ve ayak eklemlerinizde kemoterapi süresince ağrı etkisi olabilir.	Eğer varsa eklem ağrılarınız için asetaminofen (ör:parol,vermidon) kullanabilirsiniz.
Vinblastin ve dakarbazinli tedavi süresince cildiniz kolayca güneş yanığı olabilir.	Güneş yanığını önlemeye yardım etmek için: <ul style="list-style-type: none"> -Direkt güneş ışığı solaryum ve güneş lambalarından kaçınm güneşli günlerde dışarı çıkmamaya dikkat ediniz. -Şapka kullanın, uzun kollu gömlekler uzun pantolonlar ya da etekler giyin -SPF (güneş koruma faktörü) en az 15 olan bir güneş losyonu kullanın